Bielsko-Biała

BAJKOWE BIELSKO-BIAŁA

ul. MOSTOWA
Bolek i Lolek
Smok i Kucharz
RZEKA BIAŁA
Reksio
pl. WOJSKA POLSKIEGO
ul. 11 LISTOPADA
ul. ks. STOJAŁOWSKIEGO
Don Pedro
RATUSZ
ZAMEK
ul. BOHATERÓW WARSZAWY
RYNEK
TEATR
Pampalini

Bielsko-Biała – Bajkowe Miasto

Trudno o bardziej bajkowe polskie miasto. Bielsko-Biała jest kolebką polskiej animacji klasycznej. Tu narodzili się najsłynniejsi bajkowi bohaterowie: Bolek i Lolek, Reksio, Baltazar Gąbka i wielu innych. W Bielsku-Białej powstały bajkowe rzeźby oraz ulice i place, których patronami są bajkowi bohaterowie.
Przy SFR działa Interaktywne Centrum Bajki i Animacji OKO.

Trudno też sobie wyobrazić bardziej bajkową scenerię – miasto położone u podnóża gór, z malowniczymi ścieżkami rowerowymi i szlakami pieszymi, które zachęcają do rekreacji. Zimą królują tu narty, snowboard, a latem piesze wyprawy, rowerowe czy konne przejażdżki. Dla ambitnych miłośników rowerów zdecydowanym wyzwaniem są górskie trasy Enduro. Pobliskie jeziora i okoliczne malownicze tereny to raj dla żeglarzy, szybowników, lotniarzy i paralotniarzy.

Bielsko-Biała często jest nazywane Małym Wiedniem, swój architektoniczny splendor zawdzięcza wiedeńskim i wykształconym w Wiedniu architektom.

Najwięcej reprezentacyjnych gmachów wzniesiono głównie w XIX wieku. To wtedy powstawały najbardziej okazałe budowle publiczne Bielska i Białej: ratusz, dworzec kolejowy, teatr, Poczta Główna. Katolickie i ewangelickie świątynie, nieistniejące już synagogi, to żywe karty nowych dziejów.

Bajka w Bielsku-Białej towarzyszy nam na każdym kroku – jest Studio Filmów Rysunkowych i Teatr Lalek Banialuka, są organizowane międzynarodowe festiwale lalkowe, pokazy filmów rysunkowych, a w planach jest międzynarodowy festiwal animacji.

Studio Filmów Rysunkowych

Studio Filmów Rysunkowych to najstarsza i najbardziej utytułowana polska wytwórnia filmów animowanych. Studio, które powstało w 1947 roku w Katowicach, rok później na stałe przeniosło się do Bielska-Białej. Filmowcy najpierw zamieszkali w willi przy ulicy Mickiewicza, po kilku miesiącach przenieśli się do budynku przy ulicy Zdrojowej, a w momencie połączenie Bielska z Białą wytwórnia przejęła willę Rotha przy ulicy Cieszyńskiej 24, gdzie do dziś ma swą siedzibę.

Studio, które założył malarz Zdzisław Lachur, na trwałe wpisało się w polską kulturę. To tutaj powstały tak znane postacie jak Bolek i Lolek, Reksio, Baltazar Gąbka, Pampalini, Kapitan Kliper. W wytwórni zrealizowano ponad 1000 filmów animowanych, w tym dziewięć pełnometrażowych. Pierwszy z nich „Wielka Podróż Bolka i Lolka" został sprzedany do 86 krajów świata. Ostatni „Gwiazda Kopernika" (2009) został wyróżniony i nagrodzony na sześciu festiwalach w kraju i na świecie. Studio pracuje obecnie nad kolejnymi projektami, niewykluczone też, że zobaczymy kontynuacje niektórych słynnych przed laty seriali!

Interaktywne Centrum Bajki i Animacji

Interaktywne Centrum Bajki i Animacji „OKO" przy Studiu Filmów Rysunkowych jest nowoczesnym centrum rozrywki i edukacji proponującym dzieciom i ich rodzicom naukę przez zabawę z wykorzystaniem nowoczesnych technik multimedialnych. Jednym z kluczowych elementów Interaktywnego Centrum Bajki i Animacji jest przestrzeń muzealno-wystawiennicza. Tutaj odwiedzający mają okazję zwiedzić zarówno wystawy stałe, jak i czasowe, które pokazują ewolucję animacji oraz przedstawiają historię jej tworzenia. Od klasycznych starych opowieści po najnowsze osiągnięcia w technologii animacji, wszystko to zapewni kompleksowe zrozumienie formy sztuki i jej kulturowego znaczenia.

W OKU znajduje się również sala konferencyjna i warsztatowa. Przestrzenie te służą jako miejsca różnych programów edukacyjnych, warsztatów i konferencji. Ważną częścią jest też nowoczesna sala kinowa.

Don Pedro

Don Pedro de Pommidore, Szpieg z Krainy Deszczowców jest uwielbiany zarówno przez młodych, jak i nieco starszych widzów.

Czarny charakter narodził się w 1965 roku na stronicach książki Stanisława Pagaczewskiego „Porwanie Baltazara Gąbki".

Jako szpieg z Krainy Deszczowców Don Pedro robi wszystko, by udaremnić misję ratunkową, na czele której stoi Smok Wawelski. Skrada się, śledzi, przygotowuje pułapki, wreszcie donosi Największemu Deszczowcowi o poczynaniach wysłanników Księcia Kraka.

Na podstawie powieści w latach 1969–1970 w bielskim Studiu Filmów Rysunkowych powstał trzynastoodcinkowy serial animowany.

Autorem postaci Szpiega z Krainy Deszczowców jest Alfred Ledwig, reżyser, scenarzysta, jeden z najlepszych rysowników wytwórni z Bielska-Białej.

Co ciekawe, kultowa „karramba", której często używa Don Pedro została wymyślona przez filmowców z Bielska, a nie przez Pagaczewskiego.

Rzeźba Don Pedro wraz z Mypingiem stoi na ulicy 11 listopada.

Smok Wawelski i Bartolini Bartłomiej

Smok Wawelski, kucharz Bartolini Bartłomiej Herbu Zielona Pietruszka zostali wymyśleni przez krakowskiego pisarza Stanisława Pagaczewskiego. Książka powstała w połowie lat 60. ubiegłego wieku. Kilka lat później niesamowite przygody zekranizowano w filmie animowanym w Studiu Filmów Rysunkowych w Bielsku-Białej. Zarówno książka, jak i serial zyskały duże zainteresowanie nie tylko przez najmłodszych widzów.

Autorem obu postaci jest Alfred Ledwig, reżyser, scenarzysta, jeden z najlepszych rysowników wytwórni z Bielska-Białej. Jego brawurowo narysowane postaci tak się spodobały widzom, że trafiły też na karty książki w jej kolejnych wydaniach. Obecnie trudno sobie wyobrazić książki o Baltazarze Gąbce bez ilustracji Ledwiga.

Co ciekawe w książce kucharz Bartolini był herbu „Udziec barani i dwa skrzyżowane widelce", a w serialu zmieniło się to w „zieloną pietruszkę", wszystko przez to, by nie drażnić ludzi, bo w sklepach mięsa wtedy brakowało.

Rzeźba Smoka Wawelskiego oraz kucharza Bartłomieja Bartoliniego wraz z samochodem stoi przy ulicy 11 Listopada na wysokości placu Wojska Polskiego.

Pampalini

Wyjątkowo sympatyczny, choć nieco niezdarny łowca zwierząt, to bohater trzynastoodcinkowego serialu Studia Filmów Rysunkowych. Bajka powstawała w latach 70. ubiegłego wieku.

Co ciekawe Pampalini narodził się w... kuchni. Pijąc w kuchni herbatę Bronisław Zeman i Leszek Mech wymyślali kolejne przygody łowcy zwierząt. W wszystkich odcinkach Pampalini próbuje polować na różne egzotyczne zwierzęta, zawsze to jednak zwierzaki są górą i nie dają się złapać.

Pampalini ma swoje ulubione powiedzonko, którego co rusz używa... „O Donna Klara...”

Autorem Pampaliniego jest Bronisław Zeman, który stworzył jego plastyczną postać. Pracę w Studiu Filmów Rysunkowych rozpoczął w 1958 roku, zaczynał jako animator, potem został reżyserem. Jest też autorem wielu scenariuszy i opracowań plastycznych filmów zarówno dla dzieci jak i dla dorosłych.

Rzeźbę Pampaliniego odsłonięto 5 grudnia 2019 roku. Stanęła tuż nad rzeką Białą, w rejonie tzw. krzywego mostku nieopodal bielskiego Ratusza.

Bolek i Lolek

Bolek i Lolek to najpopularniejsi bohaterowie, którzy narodzili się w Studiu Filmów Rysunkowych w Bielsku-Białej. Ich popularność wykracza daleko poza granice Polski.

Wszystko zaczęło się od... „Kuszy". Pierwszy film o przygodach dwóch sympatycznych braci na ekranach pojawił się jesienią 1963 roku. Zainspirowani oglądanym w telewizji filmem o Wilhelmie Tellu Bolek i Lolek próbują powtórzyć legendarny strzał do jabłka.

Pomysłodawcą serialu był Władysław Nehrebecki, a pierwowzorami głównych bohaterów byli jego dwaj synowie: Romek i Janek.

Powstało ponad 180 krótkich filmów o przygodach Bolka i Lolka oraz dwa filmy pełnometrażowe: „Wielka podróż Bolka i Lolka" i „Bolek i Lolek na Dzikim Zachodzie". Szacuje się, że przygody dwóch sympatycznych urwisów obejrzało ponad miliard widzów na wszystkich kontynentach!

Kto jest autorem postaci plastycznych Bolka i Lolka? To sprawa, której wyjaśnianiem zajmować się musiał nawet Sąd Najwyższy. Ostatecznie zdecydowano, że prawa te posiadają Alfred Ledwig, Leszek Lorek i Władysław Nehrebecki. Wszyscy trzej panowie byli w grupie założycieli Studia Filmów Rysunkowych.

Rzeźba Bolka i Lolka została odsłonięta w 2011 roku. Znajduje się ona na placu przy ulicy Mostowej między budynkami galerii Sfera.

Reksio

Seria filmów o Reksiu była drugą najpopularniejszą serią stworzoną w bielskim Studiu Filmów Rysunkowych. Sympatyczny piesek szybko podbił serca nie tylko młodych Polaków.

Reksio po raz pierwszy pojawił się na ekranie w 1967 roku w odcinku „Reksio poliglota".

W ciągu 23 lat powstało 65 odcinków z przygodami sympatycznego psiaka i jego podwórkowych kompanów. Jeden odcinek trwał około dziesięć minut. Twórcą postaci Reksia, pomysłodawcą bajki oraz reżyserem większości odcinków jest Lechosław Marszałek. Czołówkę do filmów o Reksiu rozpoczyna jedna z najbardziej znanych dzisiaj melodii. Niewiele osób wie, że jej twórcą (i całej muzyki do filmów o Reksiu) jest katowiczanin Zenon Kowalowski.

A skąd się wziął Reksio?

Lechosław Marszałek głównego bohatera zaczerpnął z życia. Miał suczkę Trolę terierkę ostrowłosą i to ona jest pierwowzorem bajkowego pieska.

Rzeźba Reksia znajduje się na placu przy fontannie pomiędzy ulicą 11 Listopada i ulicą Stojałowskiego.

Inne atrakcje

W mieście nie brakuje też interesujących miejsc dla dzieci. Warto wybrać się na Bulwary Młodości, gdzie wśród zieleni czekają place zabaw, zewnętrzna siłownia, tor rolkowy, ścieżki rowerowe. Są huśtawki, bujaki, zjeżdżalnia wewnątrz konika polnego, a mrówka kryje linowe instalacje wspinaczkowe.

Z pewnością ciekawy będzie wyjazd kolejką gondolową na Szyndzielnię. W pobliżu górnej stacji wybudowano wieżę widokową, skąd roztacza się wspaniała panorama.

Na Stefance (Kozia Góra) czeka plac zabaw „Kozia Chata", zapewniający wiele atrakcji.

Bielskie Błonia oferują boiska, place zabaw, pole do minigolfa, skatepark, pumptruck, miasteczko ruchu drogowego, park linowy. Każdy znajdzie coś dla siebie.

Koniecznie nalezy też udać się na dłuższy spacer w Dolinie Wapienicy. Wygodną aleją pośród drzew dociera się do zapory na zbiorniku wodnym.

Warto też odwiedzić Teatr Lalek Banialuka, doskonale znany na świecie. Ma w swej ofercie przedstawienia dla małych i dużych, organizuje też warsztaty animacji i aktorstwa dla różnych grup wiekowych.

Bielsko-Biała

Wydawca
Urząd Miejski w Bielsku-Białej
Wydział Kultury i Promocji
kp@um.bielsko-biala.pl
www.bielsko-biala.pl
/bielskobiala.profiloficjalny
/bielsko_biala_official

Skład :
Marek Klimek/Studio Corner
Zdjęcia
Archiwum UM B-B

ISBN 978-83-955580-2-3

BAJKOWE BIELSKO-BIAŁA

Bielsko-Biała